

Iktatószám: 311-37/2023/JOGHR

Bárány Balázs
részére

Tárgy: Válasz a 2023. április 25-én érkezett 36/2023 iktatószámú levélre

Kedves Balázs!

A 2023. április 25. napján kelt leveledben jelezted, a Festő-és szobrászműhelyben foglalkoztatott munkavállalók önkéntes „fekete” rendkívüli munkavégzésre vannak kényszerítve, mert a napi rendes munkaidő leteltével ugyanis kb. 2 óra időtartamban rendre 10-12 fő tovább folytatja az Idomeneo díszleteinek festését, sőt szombatonként is folytatják a munkavégzést. 2023. május 1. napjára 4 fő számára lett rendkívüli munkavégzés elrendelve, míg 10 fő „merje ne elvállalni” alapon önkéntes munkavégzésre lett sarkallva a munkahelyi vezető által. A vezető ezen munkavégzéseket egy négyzethálós füzetben dokumentálja, azzal az ígérettel, hogy a lerobotolt órákat egyszer majd le lehet csúsztatni.

Leveled okán megkerestem a Festő-és szobrászműhely vezetőjét, Resz Miklóst, akit kértem a leveledben foglaltak megválaszolására és az alábbi tájékoztatást kaptam Tőle:

A Festő- és szobrászműhely szervezeti egységben is létezik a „csúsztatás” intézménye. A kollégák szeretik, és előszeretettel élnek is vele, mert ez lehetővé teszi számukra, hogy a kisebb-nagyobb elintéznivalóik miatt ne kelljen minden esetben szabadságnapokat felhasználni. Jellemző esetek a teljesség igénye nélkül: az okmányirodai ügyintézés miatt reggel kicsit később jönnek, vagy délután korábban mennek el, elkísérik a gyermeküket a felvételi helyszínére, állatorvoshoz viszik a kutyát, jönnek hozzájuk leolvasni a vízórát, szemészeti vizsgálatra kell menni (ez mind megtörtént eset).

- „...munkavállalók „önkéntes, “fekete”, rendkívüli munkavégzésre kényszerítése okán a hozzánk fordulóknak panaszát hallva.”

Szó sem volt kényszerítésről. Nemes Nikolette szervezeti egység vezető, megkérdezte a műhely dolgozóitól, hogy van-e közöttük olyasvalaki, akinek nem jelent problémát ez a fajta túlórázás.

Az, hogy ennek a jövőbeni kompenzálása szabadidővel történik, a dolgozók számára lehetőséget teremtett a csúsztatáshoz szükséges idők begyűjtésére, MÁO részére pedig azért kedvező, mert a jelenlegi nehéz gazdasági helyzetben nem növeli a kiadásokat. Ez a win-win helyzet iskolapéldája.

Ami a többes számot illeti: véleményem szerint a „csúsztatás” intézményének megszüntetése nem a többség igénye. Azt gondolom, hogy ez egy munkavállaló panasa volt, ami azért is furcsa, mert pont az önkéntes jelleg miatt ez az eljárás senkinek

sem okozhatott sérelmet. Volt olyan kolléga, aki egy percet sem túlórázott ebben a rövid időszakban, és őt semmilyen hátrány nem érte emiatt (garantálom, hogy nem is fogja érni).

- „A napi rendes munkaidő leteltével ugyanis, kb. 2 óra időtartamban, rendre 10-12 fő tovább folytatja az Idomeneo díszleteinek festését. Sőt, szombatoként is bezarándokolnak dolgozni.”

Ebben a formában ez a mondat sem igaz. Volt több olyan dolgozó, aki nem a rendes munkaidő után maradt, hanem reggel jött be korábban, mert számára így volt komfortosabb. Ebben a szűk kéthetes időszakban átlagosan fejenként 7,5 munkaórát gyűjtöttek össze hétköznapi túlórázással a kollégák. Ezt nem gondolom elviselhetetlen mértékű tehernek, tekintettel arra, hogy az elmúlt egy éves időszakban nem fordult elő rendkívüli munkavégzés ebben a szervezeti egységben, tehát viszonylag kipihentek vagyunk.

Szombatokról nem beszélhetünk, kizárólag egy szombatról, konkrétan 2023.04.22 volt ez a nap. Összesen 5 kolléga jött be ezen a napon, miközben a műhely létszáma 25 fő, ebből jelenleg aktív 20 fő.

A számításnál nem vettem figyelembe Nemes Nikolette vezető és a saját jelenlétemet, mert azt nagy biztonsággal kijelenthetem, hogy nem mi panaszoltuk be magunkat.

- „...míg tíz fő körüli munkavállalót „merje ne elvállalni” alapon, önkéntes munkavégzésre sarkall a munkahelyi vezető.”

Fenti mondat, amit sugall, az nagyon komoly és elfogadhatatlan eljárás lenne. Ha ez igaz lenne, akkor a fenyegetődző vezetőt felelősségre kéne vonni, de én úgy tudom, hogy semmilyen fenyegetésről nem volt szó sem szóhasználatban, sem hangsúlyban.

- „Az “önkéntes” munkavégzéseket a főnök egy négyzethálós füzetben dokumentálja, azzal az ígérettel, hogy a lerobotolt órákat majd egyszer le lehet csúsztatni.”

Mi a baj a négyzethálós füzetrel? A munkaidő nyilvántartásának technikai megoldása sokkal kevésbé fontos, mint az a tény, ami ebből is nyilvánvalóan látszik: a munkáltató nyilvántartja a túlórákat annak érdekében, hogy a munkavállalót ne érje sérelem, a számára kedvező pillanatban legyen lehetősége kivenni a nyilvántartott órákat. Csak halkan jegyzem meg, hogy a kézírással írt ingatlan adásvételi szerződés is lehet érvényes, sőt, akár egy végrendelet is. Szóval kérem, hogy ne diszkrimináljuk a négyzethálós füzetet.

- „Hangsúlyozom, a rendkívüli munkavégzés elrendelése és hivatalos nyilvántartása mellőzésére került, kivéve a már említett négy fő május elsejei berendelésén kívül.”

MAGYAR ÁLLAMI OPERAHÁZ
HUNGARIAN STATE OPERA

Tehát az a baj, hogy a munkáltató figyelembe vette a munkavállalók különböző élethelyzeteit? Jobb lenne, ha elrendelném a rendkívüli munkavégzést függetlenül attól, hogy ezzel esetleg nehéz helyzetbe hozom a kollégákat? Szerintem az elrendelés csakis végső eszköz lehet, a mostani gyakorlat sokkal humánusabb ennél, nem rak aránytalanul nagy terheket a munkavállalókra.

- „Szakszervezetünk elvárja a kommunista szombatokat idéző munkáltatás azonnali megszüntetését, a „feketén” teljesített rendkívüli munkaidő elszámolását és kifizetését, továbbá biztosítékot vár arra vonatkozóan, hogy hasonló munkáltatói cselekményre többé nem fog sor kerülni.”

A „hasonló” munkáltatói cselekmény megszüntetése a gyakorlatban azt jelenti, hogy a csúsztatás lehetőségét megszüntetjük. Szerintem erről érdemes lenni egyeztetni azokkal a kollégákkal, akiket ez közvetlenül érint, mert azt el kell kerülni, hogy egy ember panasa miatt a többség szenvedjen hátrányt.

Kelt: Budapest, „időbélyegző szerint”

Üdvözlettel:

Dr. Főző Virág
főigazgató-helyettes